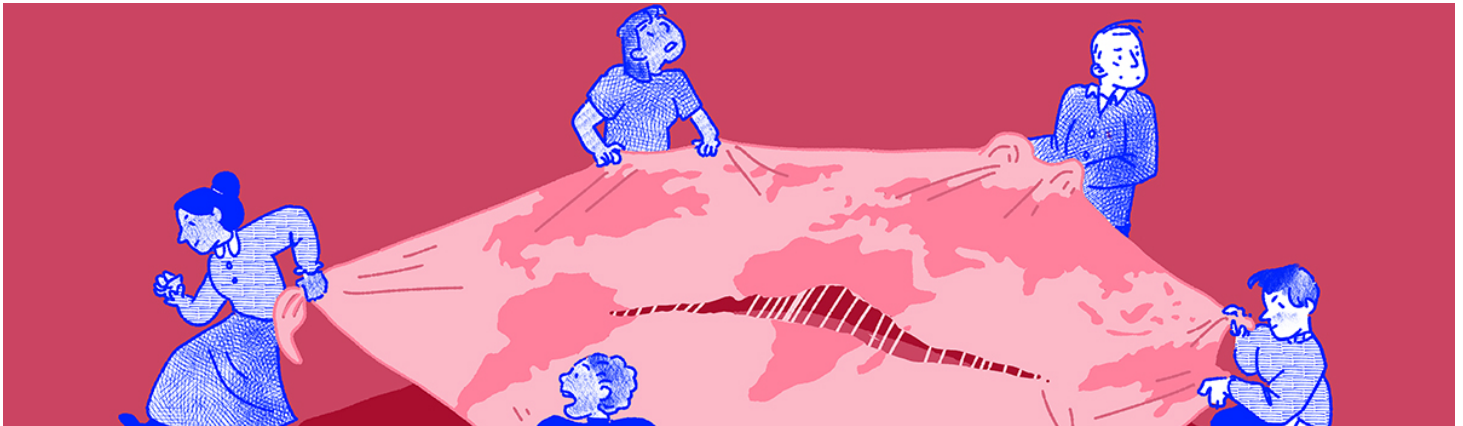


# Vrijheid



*Timothy Snyder schreef in het boek Over vrijheid een persoonlijk verslag van een zoektocht naar het begrip vrijheid. Dat boek is voor deze cursus de leidraad langs een aantal filosofen die indringend en vaak ook vanuit persoonlijke betrokkenheid over vrijheid hebben nagedacht en geschreven. Grote denkers als Berlin, Weil, Stein, Arendt komen aan de orde.*

Een filosofische zoektocht naar wat vrijheid kan betekenen in een tijd waarin de ruimte voor persoonlijke vrijheid botst met de morele opdracht van verantwoordelijkheid en medemenselijkheid. Bij Snyder staat het ethische en morele individu centraal. Dat maakt dat hij kritiek heeft op Berlin die naar zijn mening teveel uitgaat van de voordelen van negatieve vrijheid en daarmee de ruimte voor het oordelen over morele zaken laat afnemen. Snyders onderzoekt vormen en grenzen van vrijheid in een tijd waarin de liberale ruimte die Berlin zocht overwoekerd raakt door onverschilligheid en een amorele aandacht voor persoonlijke vrijheid. We maken kennis met wat vrijheid is voor Isaiah Berlin, Simone Weil, Edith Stein en Hannah Arendt, Hans Jonas en Karl Jaspers en actuele voorbeelden als Greta Thunberg en Lieke Marsman.

## **Programma:**

De cursus volgt de zoektocht van Snyder zoals hij die beschrijft in zijn boek. Hij ontmoet daarbij politici als Havel en Zelensky. De cursus legt de nadruk op de filosofische concepten waarop het boek gebaseerd is en ik zal het begrip vrijheid beschrijven vanuit het perspectief die denkers.

Niet noodzakelijk in deze volgorde zal het college aandacht geven aan de volgende denkers en concepten:

- Isaiah Berlin over positieve en negatieve vrijheid en Snyders kritiek daarop
- Gertrude Stein over empathie en lichamelijke vrijheid
- Rand en d' Holbach en Marx over rijkdom en vrijheid

- Arendt over de onvoorspelbaarheid en veiligheid en vrijheid
- Haraway en Marsman over loskomen van het lichaam en gebondenheid en vrijheid
- Weil over solidariteit en Snyder over 'sadopopulisme' en vrijheid
- Wittgenstein en Foucault over feitelijkheid en vrijheid

Cursusnummer	x26WV-1G01
Docent	<i>Petra Bolhuis</i> <b>Petra Bolhuis</b> studeerde filosofie aan de RUG. Zij is al vele jaren als docent bij HOVO Noord-Nederland werkzaam. De mens en het menselijk gedrag in de samenleving staan centraal in de cursussen van Petra Bolhuis
Vakgebied	Filosofie
Seizoen	2026 winter/voorjaar
Dag	Woensdag
Inschrijven voor	wo 14 jan. 2026
Tijd	10.00-12.15
Cursusdata	28-jan., 04-feb., 11-feb., 18-feb., 04-mrt., 11-mrt., 18-mrt., 25-mrt., 01-apr., 08-apr., 15-apr.
Prijs	€ 285,-
Aantal colleges	10
Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Cursusmateriaal	<i>Over vrijheid</i> , door Timothy Snyder (zelf aanschaffen). PowerPoints en overig achtergrondinformatie staan op de website van de docent, <a href="https://www.maieutiek.nl/aanbod/cursusmateriaal/">https://www.maieutiek.nl/aanbod/cursusmateriaal/</a>
Opmerkingen	Deze cursus wordt in hybride vorm aangeboden en kan (op hetzelfde tijdstip) ook online worden gevolgd.